

Kendelse

afsagt den 7. august 2018

Sag nr. 2018-80-0093

[Klager]

mod

Ritzaus Bureau

[Klager] har ved advokat Niels Henrik Kromann klaget til Pressenævnet over telegrammet ”*Højtstående bagmand tilstår menneskehandel med 19 rumænere*” udsendt af Ritzaus Bureau den 10. november 2017.

[Klager] har klaget over, at han i telegrammet blev omtalt som ”Den Fede”.

1 Sagsfremstilling

Ritzaus Bureau udsendte den 10. november 2017 telegrammet ”*Højtstående bagmand tilstår menneskehandel med 19 rumænere*”. Af telegrammet fremgik blandt andet:

”[...]

En afgørende spiller i et stort kriminelt netværk, der har udnyttet fattige rumænere til at begå kriminalitet i Danmark, er fredag blevet idømt seks års fængsel.

Den 36-årige [Klager], der i kriminelle kredse er kendt som ”Den Fede” [Sætningen ”der i kriminelle kredse er kendt som ”Den Fede” er efterfølgende blevet slettet, *Pressenævnet*], havde ved Retten i Lyngby valgt at tilstå sin rolle i den såkaldte Hvepsebo-sag.

[...]

Udnyttelsen var i flere tilfælde så grov, at det betegnes som menneskehandel. I fredagens retsmøde erkendte ”Den Fede” [”Den Fede” er efterfølgende ændret til ”[Klager]”, *Pressenævnet*] sig skyldig i menneskehandel af 19 personer.

[...]”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 6. februar 2018.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at det er særdeles krænkende, at han i telegrammet blev omtalt som "Den Fede". Omtalen er helt uberettiget, da han aldrig tidligere er blevet omtalt eller i øvrigt er kendt som "Den Fede", ligesom andre indsatte heller ikke har hørt øgenavnet før.

Efterfølgende er [Klager] af andre indsatte og i et vist omfang også af fængselspersonalet blevet omtalt som "Den Fede". Dette går ham meget på, da han som afsoner ikke kan undgå den daglige, krænkende omtale.

[Klager] har oplevet hele forløbet omkring telegrammet som særdeles krænkende og uanset, at Ritzaus Bureau tilsyneladende har fået fjernet eller redigeret omtalen ham i telegrammet, har klager anført, at Ritzaus Bureau har overtrådt god presseskik ved helt ubegrundet at have omtalt ham som "Den Fede".

Klager har i den forbindelse bemærket, at det generelt er en uskik, at et medie, endda så stort et medie som Ritzaus Bureau, uden videre dækker sig ind bag "kildebeskyttelse" i denne sag, især da vendingen "Den Fede" står helt og aldeles for Ritzaus Bureaus egen regning. Såfremt der ikke af Pressenævnet gribes ind herover for, har Ritzaus Bureau reelt carte blanche til selv at finde på passende øgenavne om dømte i straffesager fremover.

[Klager] har videre anført, at det næppe kan komme bag på bureauet, at andre medier har skrevet artikler på baggrund af telegrammet, da det er det, bureauet lever af. At Ritzaus Bureau over for Pressenævnet søger at fraskrive sig ansvaret over for andre mediers brug af telegrammet, herunder at vendingen "Den Fede" af andre medier også anvendes i en overskrift, må anses som værende hyklerisk og uetisk.

[Klager] har afslutningsvist bemærket, at han er kraftigt bygget, men at han på ingen måde er fed.

2.2 Ritzaus Bureaus synspunkter

Ritzaus Bureau har oplyst, at retssagen, hvor [Klager] blev idømt seks års ubetinget fængsel, havde stor offentlig bevågenhed, hvorfor Ritzaus Bureau fulgte sagen tæt. Undervejs i den omfattende sag blev Ritzaus Bureau bekendt med, at [Klager] i kriminelle kredse var kendt som "Den Fede".

Ritzaus Bureau fastholder, at [Klager] er blevet omtalt som "Den Fede" i kriminelle kredse. Dette har Ritzaus Bureau erfaret fra flere kilder, og mediet er ikke forpligtet til at afsløre disse fortrolige kilder. Ritzaus Bureau har ikke noget udestående med [Klager], men mediet har blot refereret disse kilders omtale af ham.

Ritzaus Bureau har anført, at brugen af øgenavne er meget velkendt i den kriminelle verden. Som eksempel herpå har mediet blandt andet henvist til artiklen "[Person 1]s ven smidt ud",

bragt i Ekstra Bladet den 27. oktober 2008, hvoraf følgende blandt andet fremgik: ”Den Fede, Duus, Dild og Basse. Øgenavnene får de lov til at beholde, men vesten skal venligst afleveres i døren.”.

Ritzaus Bureau har oplyst, at mediet, efter korrespondance med [Klager]s advokat, besluttede at udsende et nyt telegram, hvor betegnelsen ”Den Fede” udgik. Mediet har hertil bemærket, at det er vigtigt at understrege, at selv om Ritzau føler sig i sin gode ret til at omtale [Klager] som ”Den Fede” – fordi kilder omtaler ham som sådan – ønskede mediet ikke, at dette og den efterfølgende diskussion med advokaten skulle overskygge selve historien omkring den alvorlige kriminalitet, som [Klager] er blevet dømt for. Derfor udsendte Ritzaus Bureau den ny version af telegrammet, som blev sendt ud til Ritzaus kunder.

Ritzaus Bureau har oplyst, at når bureauet udsender en ny version af tidligere udsendte telegrammer, bliver der skrevet ud til bureauets kunder, hvad der er ændret. I dette tilfælde fremgik det tydeligt, at ”Den Fede” var blevet fjernet i andet og femte afsnit. Ritzaus Bureau har hertil videre oplyst, at bureauet ikke har publiceringsretten over, hvad andre medier udsender. Bureauet orienterer kunderne om ændringer/nyversioner, men bureauet kan ikke ”tvinge” kunder til at publicere telegrammer fra Ritzaus Bureau – det er udelukkende op til det enkelte medie.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Hans Peter Blicher, Ulrik Holmstrup og John Meinert Jacobsen.

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at det følger af medieansvarslovens § 12, at redaktøren er ansvarlig for indholdet af en artikel eller udtalelse, som har været bragt navngiven i et andet massemedie, og som gengives i redaktørens skrift. I det omfang det påklagede telegram fra Ritzaus Bureau er blevet gengivet i andre medier, er det således disse mediers redaktører, der er ansvarlige for gengivelserne.

God presseskik

[Klager] har klaget over, at han i telegrammet ”*Højtstående bagmand tilstår menneskehandel med 19 rumænere*”, som blev udsendt af Ritzaus Bureau den 10. november 2017, blev omtalt som ”Den Fede”.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkterne A.1, A.2 og A.3.

Pressenævnet lægger til grund, at Ritzaus Bureaus oplysning om, at [Klager] i kriminelle kredse går under navnet "Den Fede", stammer fra anonyme kilder.

Pressenævnet finder som udgangspunkt ikke grundlag for at kritisere anvendelsen af anonyme kilder generelt. Kildernes ønske om ikke at ville lægge navn til udsagnet gav imidlertid Ritzaus Bureau anledning til at være særlig opmærksom på at kontrollere grundlaget og rigtigheden af deres oplysning.

Sådan som sagen foreligger oplyst, er der ikke andre oplysninger, der underbygger, at [Klager] kaldes "Den Fede" i de kriminelle kredse. Pressenævnet finder derfor, at det havde været hensigtsmæssigt, hvis Ritzaus Bureau havde kontrolleret oplysningens rigtighed inden offentliggørelsen. Set i sammenhæng med, at det påklagede telegram vedrører en retssag, hvor [Klager] blev idømt seks års ubetinget fængsel for menneskehandel, finder Pressenævnet imidlertid, at udsagnet i telegrammet om, at [Klager] kaldes "Den Fede", ikke har en sådan karakter, at udsagnet i den konkrete situation kan betragtes som krænkende. Nævnet har i den forbindelse noteret sig, at Ritzaus Bureau efterfølgende udsendte en ny version af telegrammet, hvor betegnelsen "Den Fede" udgik. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af Ritzaus Bureau for i telegrammet at have omtalt [Klager] som "Den Fede".